

ПРИСАДИБНЕ БДЖІЛЬНИЦТВО, ЗВІРІВНИЦТВО ТА ДИЧИНОРозВЕДЕННЯ

спеціальність	Н2 - Тваринництво	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	факультет	біотехнологічний
освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	кафедра	технологій та селекції у тваринництві

ВИКЛАДАЧ

Чалий Олександр Іванович

Вища освіта – спеціальність зооінженерія

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.02.02 Годівля тварин і технологія кормів

Вчене звання - доцент кафедри технологій та селекції у тваринництві

Досвід роботи – більше 35 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 10 методичних розробок;
- співавтор підручників;
- співавтор більше 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0687921130, 0663920587	електронна пошта	Chalyalex64@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------------------	------------------	-----------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування умінь організації процесу ведення галузі бджільництва, звірівництва та дичинорозведення, особливостей використання сучасних матеріалів при виробництві вуликів, впровадження сучасних наукових досягнень в практику присадибних господарств, розуміти біологічні особливості розведення високо продуктивних порідних бджіл, отримання та первинна переробка меду на присадибних ділянках та знання оптимальних умов утримання бджіл в зимовий період. Дичинорозведення та звірівництво галузі мисливського господарства займається штучним розведенням тварин для відтворення та поповнення мисливської фауни й збереження рідкісних та зникаючих видів у сучасних умовах трансформованих антропогенних угідь, з`ясування зоологічної кваліфікації і біологічних особливостей хутрових звірів, знання сезонності біологічних циклів, ріст, розвиток хутрових звірів, а також особливості їх утримання та годівлі
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • розуміння життєдіяльності бджолиної сім`ї та їх особин на протязі року (ЗК3, ЗК7,ФК15,ПРН16) / індивідуальні завдання • розуміння життєдіяльності різних видів звірів та дичини (ЗК3, ЗК7,ФК15,ПРН1, ПРН5) • здатність до формування медоносного конвеєра пасіки забезпечення медоносних бджіл безперервною кормовою базою і запилення ентомофільних культур(ЗК3 , ФК1,ФК2,ФК3, ПРН10, ПРН16)/ індивідуальні завдання • знання технології виробництва та одержання основної продукції і нетрадиційні продукти бджільництва, звірівництва та дичинорозведенні(ЗК3, ПРН16)/ індивідуальні завдання • здатність аналізувати і обирати оптимально отримані результати для професійної діяльності (ЗК3, ФК1,ФК2, ПРН16)/ індивідуальні завдання • здатність забезпечувати якість продукції бджільництва та звірівництва в процесі виробничої діяльності (ЗК3, ФК1,ПРН16,) / індивідуальні завдання • втілення механізмів збереження навколишнього середовища при веденні галузі бджільництва, звірівництва та дичинорозведення (ЗК3, ПРН16,) / індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	6 кредити ECTS (180 годин): 24 годин лекції, 36 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість	Програмні результати навчання	ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.
--------------------	---	--------------------------------------	--

виконуваних робіт.
 ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.
 ФК2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.
 ФК3. Здатність використовувати знання з основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства.
 ФК15. Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних видів тварин (кози, вівці, коні та ін.) за сучасних технологій виробництва сільськогосподарської продукції.

ПРН5. Забезпечувати якість виконаних робіт
 ПРН10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.
 ПРН 16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Значення бджільництва в історичному і на сучасному етапі розвитку. Біологія медоносної бджоли.
 Технологія розведення, утримання і вирощування медоносних бджіл та отримання меду.

Лекція 1.	Завдання та перспективи розвитку бджільництва в Україні. Біологія бджолиної сім'ї	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Склад бджолиної сім'ї. Біологічні особливості бджоли. Морфологічні особливості бджоли та їх функціональне значення	Самостійна робота	Значення бджільництва в історичному і на сучасному етапі розвитку.
Лекція 2.	Весняні роботи на присадибній пасіці	ЛПЗ 2	Біологічні особливості бджоли. Морфологічні особливості бджоли та їх функціональне значення.		Нетрадиційні продукти бджільництва.
Лекція 3	Племінна робота в бджільництві, породи бджіл. Технологія виробництва бджолиних маток	ЛПЗ 3	Анатомія медоносної бджоли та її родини		Технологія отримання, переробки та зберігання меду.
Лекція 4	Технологія розмноження бджолиних сімей. Утримання бджолиних сімей у вуликах	ЛПЗ 4	Будова бджолиної сім'ї. Функціональне значення		Технологія виробництва, переробки та зберігання воску, бджолиного обніжжя, перги і прополісу

	різних систем та конструкцій			
Лекція 5	Підготовка бджолиних сімей до медозбору та його використання	ЛПЗ 5	Вулики та пасічний інвентар	
Лекція 6	Технологія виробництва продуктів бджільництва	ЛПЗ 6	Технологія виробництва меду и воску.	
		ЛПЗ 7	Побудова вуликів та пасічний інвентар	
		ЛПЗ 8	Медоносні культури України	
		ЛПЗ 9	Додаткова продукція бджільництва	

Модуль 2. Біологічні властивості звірів та їх хутрова продуктивність. Племінна робота у звірівництві та дичинорозведенні.

Лекція 1	Звірівництво, як галузь народного господарства. Біологічні властивості звірів	ЛПЗ 1	Об'єкти звірівництва та заходи безпеки при роботі зі звірами	Самостійна робота	Біологічно – фізіологічний календар звірів
Лекція 2	Продукція звірівництва. Властивості волосяного і шкірного покриву та їх зміни.	ЛПЗ 2	Тіло будова та тип поведінки звірів. Біологічні та фізіологічні особливості звірів		Нові об'єкти звірівництва
Лекція 3	Забій звірів та первинна обробка шкурки. Стандартизація, сортування пушно – хутрової сировини та її реалізація.	ЛПЗ 3	Ріст і розвиток молодняка пушних звірів.		Ареал розповсюдження звірів
Лекція 4	Проведення виставок та аукціонів.	ЛПЗ 4	Волосяний і шкіряний покрив звірів та їх похідні		Хутрова сировина
Лекція 5	Відтворення звірів. Особливості годівлі різних видів звірів. Складові частини корму та їх значення в годівлі звірів	ЛПЗ 5	Класифікація пушно – хутрової сировини і оцінка якості пушнини за волосяним покривом і мездрю.		Породи звірів і типи їх окрасу.
Лекція 6	Дичинорозведення як галузь народного господарства. Основні напрямки використання дичини	ЛПЗ 6	Сортування пушно – хутрової сировини згідно стандартів. Відтворення стада звірів.		Годівля звірів. Способи нумерації звірів
		ЛПЗ 7	Бонітування хутрових звірів. Особливості бонітування лисиць, песців, нутрій	Основи зоогієни та профілактики хвороб звірів	
		ЛПЗ 8	Утримання звірів. Годівля звірів.	Ареал розповсюдження дичини	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Мегедь О.Г., Поліщук В.П. Бджільництво. К. : Вища школа Головне вид-во, 1987. 325 с.
2. Поліщук В.П. Бджільництво: Підручник. К. : Вища шк., 2001 287 с.
3. Поліщук В.П., Гайдар В.А., Чегрик М.І та ін. Довідник пасічника /; За ред. В.П. Поліщука. 2-е вид. перероб. і доп. К.: Урожай, 1990. 224 с.
4. Бджільництво. Терміни та визначення понять. Боднарчук Л. та ін. К.: Держспоживстандарт України (Національний стандарт України), 2003. 58 с.
5. Приймак Г. М. Бджільництво: запитання та відповіді. Київ : УААН, 2003. 600 с.
6. Міресь В.В., Калтиков К.В., Зайцев О.Г. Довідник кролівника і звіророда. – К.: Урожай, 1990. – 253 с.
7. Фірсова Н.М., Волколупова В.А., Пінчук В.А.. Розведення кролів і нутрій у присадибному господарстві. К.: Урожай, 1989.- 157сс.

Методичне забезпечення

1. Чалий О.І. Методичні вказівки до виконання лабораторно – практичних занять з дисципліни «Технологія виробництва продукції бджільництва» РВВ. ДБТУ. 2024р.-С.50.
2. Аветисян Г.А., Губін В.О, Шевчук М.К. та ін. Карпатські бджоли: Довідник /: Відп. за вип. В.А. Гайдар та В.П. Пилипенко]. Ужгород : Карпати, 1981. 224 с.
3. Лановська М.Г., Черненко Р.М., Бурбелюк В.Ф., Іващук В.В Практикум з бджільництва. 1-е видання, 2006. 192 с.
4. Лозінський М.В., Глеваський В.І., Яковенко О.М., Устинова Г.Л. Основи бджільництва: навчальний посібник. Біла Церква, 2022. 152 с.
5. Міресь В.В., Ковтун С.Б. Практикум з бджільництва. Х.: 2014.193с.
6. Данілова Т. М., Дерев'янка О.П. Практикум з звірівництва. – Харків.2009. – 88 с.
7. Міресь В.В., Калтиков К.В. Довідник кролівника та звіророда.- К.:Урожай,1990.- 253с

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

